ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ ВЫСОКОГОРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
Кооперативная ул., 5, пос. ж/д станция Высокая Гора, Высокогорский район, Республика Татарстан, 422700

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Кооперативная ур, 5, Биектау т/ю станциясе поселогы, Биектау районы, Татарстан Республикасы, 422700

Тел.: +7 (84365) 2-30-61, факс: 2-30-86, e-mail: biektau@tatar.ru, www.vysokaya-gora.tatarstan.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ **КАРАР**

от 21.05.2021 **№ 452**

«2019-2021 елларга Биектау муниципаль районы мәдәниятен үстерү» максатчан программасына үзгәрешләр кертү турында

Муниципаль берәмлекнең хокукый базасын Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләренә туры китерү, программа-максатчан планлаштыру тәртибен камилләштерү, шулай ук кешенең Биектау муниципаль районының мәдәни тормышында катнашуга һәм мәдәният учреждениеләреннән файдалануга конституциячел хокукларын гамәлгә ашыруны тәэмин итү, шулай ук гражданнарның мәдәни, музей кыйммәтләреннән файдалану мөмкинлеген, китапханә хезмәте буенча хезмәтләр күрсәтүгә, мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә өстәмә белем бирүгә халык ихтыяҗларын тәэмин итү максатларында, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ:**

1. Биектау муниципаль районы Башкарма комитетының комитетының 2019 елның 15 февралендәге 292 номерлы карары белән расланган «2019-2021 елларга Биектау муниципаль районында мәдәниятне үстерү» максатчан программасына (Башкарма комитетның 24.03.2020 № 317 карары редакциясендә) «2019-2021 елларга Биектау муниципаль районында мәдәниятне үстерү» максатчан программасын китерелгән кушымта нигезендә түбәндәге редакциядә бәян итеп, үзгәрешләр кертергә.
2. Әлеге карарны Интернет челтәрендә Биектау муниципаль районының рәсми сайтында: http//vysokya-gora/tatarstan/ru веб-адрес буенча һәм Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат порталында урнаштыру юлы белән игълан итәргә.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Биектау муниципаль районы башкарма комитеты җитәкчесе урынбасары Р.Р. Сабирҗановка йөкләргә.

Биектау муниципаль районы
Башкарма комитеты җитәкчесе Д.Ф. Шәйдуллин

Кушымта

Биектау муниципаль районы
башкарма
комитетының 2021 елның 21
маендагы 452 номерлы карарына

«2019-2021 елларга БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА МӘДӘНИЯТНЕ ҮСТЕРҮ»
МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ

Программаның паспорты

Программаның исеме	«2019-2021 елларга Биектау муниципаль районында мәдәниятне үстерү» муниципаль программасы
Программаның заказчысы	«Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» муниципаль казна учреждениесе
Программаны эшләүче	«Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» муниципаль казна учреждениесенең мәдәният бүлеге» муниципаль казна учреждениесе
Программаның максатлары	Кешенең Биектау муниципаль районының мәдәни тормышында катнашуга һәм мәдәният учреждениеләреннән файдалануга конституциячел хокукларын гамәлгә ашыруны тәэмин итү, шулай ук гражданнарның мәдәни, музей кыйммәтләреннән файдалану мөмкинлеген, китапханә хезмәте буенча хезмәтләр күрсәтүгә, мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә өстәмә белем бирүгә халык ихтыяҗларын тәэмин итү; Биектау муниципаль районы мәдәният учреждениеләренең нәтиҗәле эшчәнлекләре өчен шартлар тудыру.
Программаның бурычлары	Биектау муниципаль районының мәдәниятен һәм сәнгатен рухи-әхлакый кыйммәтләр, мәдәни мирас һәм иҗади потенциал системасы буларак үстерү һәм саклау. Мәдәният өлкәсендә муниципаль учреждениеләр челтәрен саклау һәм үстерү. Район мәдәният учреждениеләренең нәтиҗәле эшчәнлеген эш формаларының камилләштерүе, матди-техник базаны ныгыту, яңа технологияләрне кертү хисабына тәэмин итү. Район халкының мәдәни ялы өлкәсендә хезмәт күрсәтүләрнең күләмен һәм сыйфатын арттыру. Җәмгыять үсешенең мөһим ресурсы буларак социаль-мәдәни функцияләрне тормышка ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү. Гражданнарга мәгълүмат һәм белемнәргә бернинди тоткарлыксыз керү буенча конституцион хокукларны тормышка ашыруны тәэмин итәргә сәләтле китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерүгә, шулай ук китапханәләрдә саклана торган милли мәдәни мирасны саклап калу. Милли музыка традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгатен үстерү.
Программаның максат	- китапханәләрнең китапханә фондындагы нөсхәләре саны; - мәдәният һәм сәнгать өлкәсенә өстәмә белем бирү учреждениеләре челтәрләре саны күрсәткече;

индикаторлары һәм күрсәткечләре	- Биектау муниципаль районы балаларының эстетик белем белән колачлау дәрәҗәсе; - 14 яшькә кадәрге балалар өчен чараларның мәдәни-ял итү чараларының гомуми санындагы өлеше; - узган ел белән чагыштырганда мәдәни-масса чараларында катнашучы клуб төркемнәре катнашучылары санының үсеш темплары; - китапханәләрнең китап фондлары комлпектлануын үстерү; - мәдәният бүлеге карамагында булган матди-техник базасын модернизацияләүне тормышка ашырган һәм тормышка ашыручы учреждениеләрнең өлеше; - биналары ремонт эшләре уздыруны таләп иткән мәдәният бүлеге карамагында булган учреждениеләрнең өлеше; - биналарны һәм корылмаларны төзекләндерү буенча эшләр уздырылган мәдәният бүлеге карамагында булган учреждениеләрнең өлеше.
Программаны тормышка ашыру сроклары	2019-2021 еллар
Ярдәмче программалар	- «Халыкны китапханә хезмәте белән тәэмин итүне оештыру»; -«Музей эшен үстерү»; -«Клуб учреждениеләрен үстерү»; -«Өстәмә белем бирүне тәэмин итү»; -«Өлкә белән муниципаль идарә итү системасын үстерү»; - «Иреклеләр (Волонтерлык) хәрәкәтен үстерү»
Программага исемлек	Программа түбәндәге бүлекләрне үз эченә ала: -«Проблеманы анализлау һәм бәя бирү. Программаның максатлары»; -«Программаны гамәлгә ашыруның сроклары һәм этаплары»; -«Халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру»; -«Музей эшен үстерү»; -«Клуб учреждениеләрен үстерү»; -«Балаларны өстәмә белем бирү белән тәэмин итү»; -«Бюджет чараларын тагын да тулы һәм нәтиҗәле куллануга ирешү»; -«Мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгыту»; - «Иреклеләр (Волонтерлык) хәрәкәтен үстерү»

Ярдәмче программаларны һәм Программаның төп чараларын башкаручылар	«Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» муниципаль казна учреждениесенең мәдәният бүлеге» муниципаль казна учреждениесе
Программаны финанслауның күздә тотылган күләме һәм чыганаклары	Программаның барлык чараларын тормышка ашыру җирле бюджеттан һәм бюджеттан тыш чыганаклардан финанслауны күз алдында тота (мәдәният учреждениеләренең үз чаралары, иганәчеләрнең чаралары); Программаны финанслау күләме тиешле бюджетларны формалаштырганда ел саен төгәлләштерелә .

Күздә тотылган финанс чыганаклары	Бюджет финанславы, мең сумнарда		
	2019 тормышка ашыруның 1 нче елы	2020 тормышка ашыруның 2 нче елы	2021 тормышка ашыруның 3 нче елы
Барлыгы, шул исәптән:	144299,6	156987,2	142332,5
РФ бюджеты		5000,00	
Җирле бюджет	143226,4	150132,1	140888,5
Бюджеттан тыш чыганаклар	1073,2	1855,1	1444,0

Программа үтәлешен контрольдә тоту	«Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУ

I бүлек

Проблеманы анализлау һәм бәя бирү. Программаның максатлары

Биектау муниципаль районы мәдәни потенциалга ия – болар 36 клуб учреждениесе белән бергә «Биектау Үзәк мәдәният йорты үзәкләштерелгән системасы» МБУ, 36 филиалы белән «Биектау үзәкләштерелгән китапханә системасы» МБУ үзәк балалар китапханәсе, ике бүлек белән (Дөбъяз, Бөреле), «Салих Сәйдәшев исемендәге сәнгать мәктәбе» өстәмә белем бирү МБУ, 1 филиалы белән (Өбрә авылындагы С.Сәйдәшев музее) «Биектау туган якны өйрәнү музее», 37 филиалы белән «Биектау үзәкләштерелгән китапханә системасы» МБУ.

Финанс күзлегеннән чыгып караганда мәдәният өлкәсе хәзер милли байлыкны тәшкил итүче матди кыйммәтләрне саклау, җыю бара торган социаль блок өлкәсе булып тора.

Мәдәниятне һәм сәнгатьне саклау һәм үстерү бурычларын хәл итү комплекслы якын килүне, барлык эшне заманча оештыруны, перспективалы планлаштыруны таләп итә. Әлеге программаны тормышка ашыру мәдәни мирасны саклау буенча максатчан эш алып бару һәм районның мәдәни потенциалын үстерүне тәэмин итәргә мөмкинлек бирәчәк. Программа интеллектуаль, иҗади, оештыру һәм финанс мөмкинлекләрен берләштерүне күз алдында тота.

Программа булган потенциалны сакларга мөмкинлек бирә торган һәм Биектау муниципаль районы үсеше өчен яңа импульс бирүче чараларны ачыклый:

-иҗади потенциалны үстерү һәм яңадан җитештерү өчен шартлар тудыру;

-мәдәни традицияләрне һәм бердәм мәдәни киңлекне саклау;

-заманча мәдәният һәм сәнгатьнең барлык төрләренең һәм жанрларының үсешенә ярдәм итү, барлык катламнарның да мәдәни кыйммәтләрне алу мөмкинлеге өчен шартлар тудыру;

- Биектау муниципаль районы мәдәният учреждениеләренең абруен үстерү;

-һөнәри сәнгать үсешенә булышлык итү.

Әлеге Программаны тормышка ашыру гражданнарның районның мәдәни тормышында катнашу өчен иҗади ирекләрен тәэмин итүне, гражданнарның районның мәдәни тормышында катнашу өчен иҗади үсеш мөмкинлекләрен тәэмин итүне гарантияли.

Программа муниципаль районга йөкләнгән районкүләм чаралар, бәйрәмнәрне оештыру аркылы район халкының ялын оештыру буенча вәкаләтләрне тормышка ашырырга мөмкинлек бирә. Программа районкүләм смотрлар, акцияләр, бәйгеләр, фестивальләр оештыру аркылы мәдәният өлкәсендә эшләүчеләргә һөнәри белем бирү буенча эшчәнлекне күз алдында тота, бу үз чиратында кулланучыларның мәдәни хезмәт күрсәтү сыйфаты һәм мөмкинлекләр белән канәгать булу артуга, мәдәният өлкәсендә хезмәт күрсәтүләр сыйфаты артуга китерәчәк.

II бүлек

Программаны тормышка ашыруның сроклары һәм этаплары

т/б №	Этап исеме	Тормышка ашыру сроклары	Көтелгән нәтиҗәләр
1	Программаны эшләп чыгару	2021 елның 3 кварталы	«2019-2021 елларга Биектау муниципаль районында мәдәниятне үстерү» муниципаль программасын раслау
2	Программаны тормышка ашыру	2019-2021 еллар	Район халкының укуга иҗтыяҗларын тулысынча канәгатьләндерү өчен китапханә фондларын тулыландыру. Авыл халкының мәгълүмат

			ресурсларына киң керү мөмкинлеген тәэмин итү. Китапханә хезмәткәрләренең һөнәри дәрәҗәсен күтәрү. Музей фондларын тулыландыру. Музейның яңа эш формаларын эзләү эшчәнлеген стимуллаштыру. Музей эшчәнлегенә яңа технологияләрне кертү. Район имиджын формалаштыру. Россия тарихына, Биектау муниципаль районы традицияләренә һәм мәдәни мирасына хөрмәтле мөнәсәбәт, гражданлык, патриотлык тәрбияләү. Караучылар аудиториясен киңәйтү; Халыкның төрле катламының мәдәни ихтыяҗларын канәгатьләндерү. Клуб учреждениеләре хезмәткәрләренең квалификациясен арттыру. Эшчәнлекнең инновация төрләре өчен шартлар тудыру. Тәкъдим ителүче хезмәтләрнең сыйфатын арттыру. Яшь талантларның иҗатын стимуллаштыру һәм ярдәм күрсәтү. Һөнәри сәнгатьне популярлаштыру. Янгынга каршы тору куркынычсызлыгын тәэмин итү. Мәдәният учреждениеләренең эчке биналарын ремонтлау.
3	Нәтиҗәләр ясау	2021 елның 4 кварталы	«2019-2021 елларга Биектау муниципаль районында мәдәниятен үстерү» муниципаль программасын тормышка ашыру кысаларында мәдәният учреждениеләренең эшчәнлеген анализлау.

«2019-2012 елларга музей эшен үстерү» ярдәмче программасы Биектау муниципаль районы Музей фондын саклау, өйрәнү һәм популярлаштыру, шулай ук җәмгыять үсешенең мөһим ресурсы буларак, алар тарафыннан социаль-мәдәни функцияләрне тормышка ашыру максатыннан музейларны комплексלы үстергә юнәлдерелгән.

«2019-2021 елларга халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру» ярдәмче программасы гражданнарга мәгълүмат һәм белемнәргә бернинди тоткарлыксыз керү буенча конституцион хокукларны тормышка ашыруны тәэмин итәргә сәләтле китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерүгә, шулай ук китапханәләрдә саклана торган милли мәдәни мирасны саклап калуга юнәлдерелгән.

«2019-2021 елларга өстәмә белем бирү белән тәэмин итү» ярдәмче программасы милли музыка традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгатен үстерүне максат итеп куя.

«Клуб учреждениеләрен үстерү» ярдәмче программасы Биектау муниципаль районы халкының мәдәният өлкәсендәге хәзерге ихтыяҗларын канәгатьләндерүгә һәм яңа ихтыяҗларын формалаштыруга, халыкның төрле катламының ялын оештыру, мәдәният учреждениеләренең җәлеп итүчәлеген арттыруга юнәлдерелгән.

Программаны тормышка ашыруны финанс ягыннанан тәэмин итү законнар тарафыннан билгеләнгән тәртиптә бирелә торган федераль, республика бюджеты чараларын, шулай ук Биектау муниципаль районы бюджеты акчаларын куллануны күз алдында тота.

«Халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру»
ярдәмче программасы

Ярдәмче программа паспорты

Ярдәмче программаның исеме	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районында «2019-2021 елларга халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру» (алга таба – Ярдәмче программа)
Ярдәмче программаның заказчысы	«ТР Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУсе
Ярдәмче программаны төп эшләп чыгаручы	Биектау муниципаль районының «Биектау үзәкләштерелгән китапханә системасы» МБУсе
Ярдәмче программаның максаты	Гражданнарга мәгълүмат һәм белемнәргә бернинди тоткарлыксыз керү буенча конституцион хокукларны тормышка ашыруны тәэмин итәргә сәләтле китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерүгә, шулай ук китапханәләрдә саклана торган милли мәдәни мирасны саклап калу.
Ярдәмче программаның бурычлары	1.Китапханә хезмәт күрсәтүенең нәтиҗәле системасын тәэмин итү. 2.Китапханә фондларының актуальлеген һәм сакланышын тәэмин итү.

	3.Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы китапханәләр челтәре бердәм мәгълүмат системасы үсеше. 4.Һәркемгә мөмкин булган китапханәләр эшчәнлеген модернизацияләү һәм һәркем керә алырлык китапханәләрнең нәтиҗәле эшләве, кулланучыларның анда булуларының куркынычсыз һәм уңайлылыгы өчен матди-техник базасын ныгыту. 5.Укуны алга җибәрү өчен мәдәни-агарту эшчәнлеген җәелдерү. 6.Китапханәләрнең туган якны өйрәнү эшчәнлеген оештыру: эзләүнү эше, туган якны өйрәнү мәгълүматлар базасын һәм методик-библиографик ярдәмлекләр булдыру, туган якны өйрәнү проектларын тормышка ашыру. 7.Берөзлексез һөнәри белем алу һәм квалификацияне күтәрү системасы үсеше.
Ярдәмче программаны тормышка ашыруның сроклары һәм этаплары	2019 - 2021 еллар
Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре, еллар буенча бүлеп	Ярдәмче программалар фаразлау характерында булалар һәм билгеле финанс елга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы бюджетын төзегәндә ел саен тәгаенләнергә тиешле.
Ярдәмче программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыру нәтиҗәсендә көтелгән ахыргы нәтиҗәләр (нәтиҗәләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет эффективлыгы күрсәткечләре	Ярдәмче программалар чараларын тормышка ашыру 2021 елга түбәндәгеләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк: китапханә хезмәте белән колачланган район халкының артуы; һәркем керә алырлык китапханәләр бердәм фондында яңа кергән басмалар өлеше артуы; үзәкләштерелгән язылу исемлеге күләме арту; китапханәләрнең Җыелма электрон каталогында библиографик язмалар күләме арту; Интернет челтәренә чыгу мөмкинлеге булган һәркем керә алырлык китапханәләр өлеше арту; заманча китапханә җиһазлары һәм мебельләр белән тәэмин ителгән китапханәләр өлеше арту; модельле итеп оештырылган китапханәләр күләме арту; ел дәвамында кваликациясен күтәргән белгечләр өлеше, тармактагы барлык белгечләр санында арту.

I. Ярдәмче программаны тормышка ашыру өлкәсенә, шул исәптән ул хәл итәргә тиешле мәсьәләләрне дә кертеп гомуми характеристика

Һәркем керә алырлык китапханәләр бердәм мәгълүмати һәм мәдәни киңлек оештыруда һәм гражданнарның мәгълүмат һәм мәдәни кыйммәтләргә тоткарлыксыз керү буенча конституцион хокукларны тормышка ашыруда иң мөһим звено булып торалар.

Район барлыгы 37 һәркем керә алырлык китапханә эшли, шул исәптән Үзәк район китапханәсе, Үзәк балалар китапханәсе, 35 авыл китапханә-филиаллар. Һәркем керә алырлык китапханәләр фонды 427332 саклау берәмлеген тәшкил итә. 2021 елның 1 гыйнварына теркәлгән кулланучылар саны – 28411 кеше, шул исәптән балалар – 8676 укучы, килүчеләр саны – 302109 кеше.

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 1999 ел 19 нчы октябрь 1683-р номерлы карары белән расланган Россия Федерациясе субъектларының социаль инфраструктура объектларына ихтыяҗлар нормативларын ачыклау методикасы нигезендә районның һәркем керә алырлык китапханәләр белән тәэмин ителеше 66 процентны тәшкил итә, бер китапханәгә уртача 1327 кеше туры килә (ТР буенча – 2,4 мең кеше).

1 кешегә китаплар белән тәэмин ителеш 802 китапны, һәркем керә алырлык район китапханәләренең 1 укучысына – 15,04 китап тәшкил итә.

Район халкына һәркем керә ала торган китапханәләр тарафыннан тәкъдим ителүче хезмәтләр социаль-икътисади сәясәтнең мөһим факторы булып тора, гражданнарның белем алуына һәм мәдәни үсешенә булышлык итә, районның һәрбер кешесенә мәгълүмат алуга ирекле рәвештә керү мөмкинлеген бирә.

Хәзерге вакытта китапханә өлкәсендә актуаль проблемалар булып торалар:

1. Китапханә фондларының сыйфатлы яңартылуының акрын темплары: актуаль тармак әдәбиятында, балалар әдәбиятында кискен ихтыяҗ бар, фондларның яңартылуын арттыру кирәк, язма басмаларны финанслауны арттыру.

2. ҮКС китапханәләрендә китап саклау өчен мәйданнар булмау.

37 китапханәдән: мәктәп бинасында – 7; мәдәният йорты һәм авыл мәдәният йорты биналарында – 26сы эшли. авыл җирлеге белән бергә – 2, ҮК аерым торучы биналарында – 1, Үзәк балалар китапханәсе үзәк китапханә бинасында урнашкан.

15594 кешегә хезмәт күрсәтә торган Биектау авыл китапханәсе өчен бина бүлеп бирү кирәк.

3. ҮКС МБУ учреждениеләренең матди-техник базасын ныгыту кирәк.

Район китапханәләре учреждениеләренең матди-техник базасы буенча килеп туган хәлгә анализ:

- китапханәләрнең матди-техник базасы тотрыксыз – транспорт чараларының, авыл китапханәләрендә заманча китапханә җиһазлары, фондларның сакланышын һәм куркынычсызлыгын тәэмин итүче чаралар булмавы;
- китапханәләр физик мөмкинлекләре чикле кешеләргә хезмәт күрсәтү өчен яраклаштырылмаган;
- үзәк китапханә бинасына капиталь төзекләндерү таләп ителә.

Мәдәнит учреждениеләренең матди-техник базасын ныгыту өлкәсендә Программаның төп бурычлары:

- авыл китапханәләренең эчке биналарын ремонтлау ;
- китапханә учреждениеләрендә янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү;
- техник җиһазларны модернизацияләү, китапханә җиһазлары, компьютер техникасы, программа белән тәэмин итү чараларын алу;

Программа бурычларын хәл итүгә юнәлдерелгән төп чаралар:

- Үзәк китапханә бинасын капиталь төзекләндерү.

4. Электрон рәвештә тәкъдим ителә торган хезмәт күрсәтүләрнең күләме һәм төрләрен арттыру таләп ителә. Китапханәләр тарафыннан "PROкультура РФ" порталында үз сайтларын булдыру эше бара. 2021 елның беренче кварталы ахырына әлеге порталда 37 китапханәдән 35 китапханә теркәлгән. Китапханәчеләр, шулай ук «ТР Милли электрон китапханәсе» порталында актив эшлиләр, аның кысаларында китапханәләрнең Җыелма электрон каталогы булдырыла. Әлеге бурычны хәл итәр өчен компьютер программалар тәэмин итү буенча белгечләр кирәк. Ярдәмче программаның чараларын тормышка ашыру халыкка мәгълүмат-китапханә хезмәте күрсәтүне камилләштерүгә ярдәм итәргә, инновацион технологияләр үсешенә, район халкына мәгълүмат ресурсларына читтән торып керә алу мөмкинлеген тәкъдим итәчәк.

Китапханә фондларының куркынычсызылыгын һәм саклынышын тәэмин итү бурычын хәл итү өчен кыйммәтле фондларны саклау буенча куркынычсызлык комплекслы системасын эшләү һәм кертү, биналарның норматив физик һәм санитар-гигиена халәтен тәртиптә тоту, куркынычсызлык чараларын заманча техник чаралар белән җиһазландыру тиешле.

5. Биектау муниципаль районы «Биектау ҮКС» МБУсендә 53 хезмәткәр эшли. Аларның 34е югары белемле, шул исәптән китапханә буенча – 31, урта-һөнәри – 18, шул исәптән китапханә буенча – 15 кеше. Белгечләр белән тәэмин ителеш 86,7 %ны тәшкил итә.

Һөнәри белем бирү системасы үсеше, шул исәптән белем бирүнең заманча методлары, төрле эш формалары – семинарлар, һөнәри осталык конкурслары, тренинглар, эшлекле уеннар һ.б. китапханә хезмәткәрләренең тиешле квалификация дәрәҗәсенә ярдәм итәргә тиеш.

2019-2021 елларга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районында китапханә эшен үстерү буенча Ярдәмче программа Татарстан Республикасының мәгълүмати-коммуникацион технологияләр һәм башка проектлар үсеше буенча дәүләт программалары белән үзара бик тыгыз бәйләнгән.

II. Ярдәмче программаның максатлары, бурычлары, ахыргы нәтиҗәләрнең тасвирламасы һәм аларны тормышка ашыру сроклары

Ярдәмче программаның максаты – гражданнарга мәгълүмат һәм белемнәргә бернинди тоткарлыксыз керү буенча конституцион хокукларны тормышка ашыруны тәэмин итәргә сәләтле китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерүгә, шулай ук китапханәләрдә саклана торган милли мәдәни мирасны саклап калу.

Куелган максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

1. Китапханә хезмәте күрсәтүнең нәтиҗәле системасын тәэмин итү;
2. Китапханә фондларының актуальлеген һәм сакланышын тәэмин итү;
3. Татарстан Республикасы китапханәләр челтәре бердәм мәгълүмат системасы үсеше;
4. Китапханәләр эшчәнлеген модернизацияләү һәм китапханәләрнең нәтиҗәле эшләве, кулланучыларның анда булуларының куркынычсыз һәм уңайлылыгы өчен матди-техник базасын ныгыту;
5. Укуны алга җибәрү өчен мәдәни- агарту эшчәнлеген җәелдерү;
6. Китапханәләрнең туган якны өйрәнү эшчәнлеген оештыру: эзләүнү эше, туган якны өйрәнү мәгълүматлар базасын һәм методик-библиографик ярдәмлекләр булдыру, туган якны өйрәнү проектларын тормышка ашыру;
7. Берөзлексез һөнәри белем алу һәм квалификацияне күтәрү системасын үстерү.

Ярдәмче программаны тормышка ашыру срогы – 2019-2021 еллар.

III. Ярдәмче программаны ресурслар белән тәэмин итү

Ярдәмче программалар фаразлау характерында булалар һәм билгеле финанс елга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы бюджетын төзегәндә ел саен тәгаенләнергә тиешле.

IV. Ярдәмче программаның икътисади һәм социаль нәтиҗәлелеген бәяләү

Ярдәмче программаны тормышка ашыруның төп көтелгән нәтиҗәләре:

- төрле мәгълүмат йөртүчеләрдә саклана торган документлар белән китапханә фондларын тулыландыруны тәэмин итү һәм фондларның сыйфатлы характеристикаларын яхшырту аркылы китапханә фондларының оптималь моделен булдыру; китапханә фондларының яңартылуын арттыру;
- Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы китапханәләр Җыелма электрон каталогы күләмен арттыру;
- китапханәләрнең мәгълүмати һәм белем бирү эшчәнлеген активлаштыру, укучыларга хезмәт күрсәтү формалары һәм юнәлешләрен киңәйтү;
- халыкка мәгълүмати һәм китапханә хезмәте күрсәтүне яхшырту, интернет челәтәренә керү мөмкинлекләрен киңәйтү.

Ярдәмче программаны тормышка ашыруның төп социаль эффекты – халыкның барлык социаль группалары өчен китапханәләргә керү мөмкинлеген тәэмин итү, китапханәләрнең заманча үсешенә ярдәм итү, китапханәчеләрнең эшләве өчен уңайлы шартлар тудыру һәм китапханәләрдән кулланучыларга хезмәт күрсәтү сыйфатын арттыру, җәмгыятьтә китапханәләрнең дәрәҗәсен һәм ролен арттыру, китапханәләрнең укуны һәм китапларны алга чыгару буенча мәдәни-агарту эшчәнлеге киңәюе, буш вакытларны оештыру һәм халыкның барлык категорияләрен

укуга җәлеп итү буенча китапханәләрнең эшен камилләштерү, китапханә эше өлкәсендә бюджет чаралары чыгымнарын оптимальләштерү.

	Программа чараларының исеме	Финанслау чыганаклары	Финанслау күләме, мең сум	Фаразланган финанслау күләме, мең сум.		
				2019 ел	2020 ел	2021 ел
1.	Халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру	Җирле бюджет Россия Федерациясе бюджеты Бюджеттан тыш	71377,9 5000,0 34,0	22756,00 10,0	25744,1 5000,0 14,0	22877,8 10,0
2.	ҮКСның китап фондларының кирәкле тулылыгын комплектлауны оештыру һәм тәэмин итү	Җирле бюджет Россия Федерациясе бюджеты	200,0	100,0		100,0
4.	Вакытлы матбугатка язылуны оештыру	Җирле бюджет Россия Федерациясе бюджеты	594,0	198,0	198,0	198,0
	Барлыгы:	Җирле бюджет Россия Федерациясе бюджеты Бюджеттан тыш	72171,9 5000,0 34,0	23054,0 10,0	25942,1 5000,0 14,0	23175,8 10,0

«2019-2021 елларга музей эшен үстерү»
Ярдәмче программасы

Программаның паспорты

Программаның исеме	«2019-2021 елларга музей эшен үстерү» (алга таба – ярдәмче программа)
Ярдәмче программаның заказчысы	“Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты” МКУсе

Ярдәмче программаны төп эшләүче	Биектау муниципаль районы «Биектау туган якны өйрәнү музее» МБУ
Ярдәмче программаның максаты	Җәмгыять үсешенең мөһим ресурсы буларак социаль-мәдәни функцияләрне тормышка ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү.
Ярдәмче программаның бурычлары	1.Биектау муниципаль районы Музей фондларының дәүләтнеке булган өлешен саклау, өйрәнү һәм комплектлау. 2.Биектау муниципаль районы Музей фондларын популярлаштыру. 3.Музейлар тарафыннан мәдәни һәм мәгърифәт, белем бирү эшчәнлеген тормышка ашыру. 4.Музейларны мәгълүматлаштыру.
Ярдәмче программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыру нәтиҗәсендә көтелгән ахыргы нәтиҗәләр (нәтиҗәләргә бәя бирү индикаторлары) һәм аның бюджет эффективлыгы күрсәткечләре	Ярдәмче программаны тормышка ашыру 2021 елга түбәндәгеләрне арттыруны тәэмин итәчәк: төп фондның реставрацияләнгән әйберләренең реставрация таләп ителгән дәүләт исәбенә һәм саклауга куелган музейларның төп фондларының әйберләре саныннан өлешенең ел ахырына ел башына чагыштырмасы 93 процентка кадәр; саклау-янгын куркынычсызлыгы системалары белән җиһазландырылган музей мәйданнары өлеше, 92,5 процентка кадәр; актив күрсәтүдә кулланган музей әйберләренең төп фондның гомуми әйберләр санына чагыштырма авырлыгы 95 процентка кадәр; хисап елында музейларда булуның алдагы елдагыга чагыштырмасы 34 процентка кадәр; социаль якланмаган гражданнар төркеме һәм мөмкинлекләре чикле затлар тарафыннан хисап елында музейларга баруның алдагы елдагыга чагыштырмасы 26 процентка кадәр; хисап чорында ачылган үз фондларыннан күргәзмәләр санының алдагы чорга чагыштырмасы 94 процент; электрон каталогка кертелгән музей әйберләренең саны, музей әйберләренең гомуми санына карата 20 процентка кадәр; компьютерлаштырылган эш урыннары санының гомуми хезмәткәрләр санына чагыштырмасы 100 процентка кадәр.

I. Ярдәмче программаны тормышка ашыру өлкәсенә, шул исәптән чишелешенә ул юнәлдерелгән мәсьәләгә гомуми характеристика

Биектау муниципаль районы музей челтәре үз эченә Биектау муниципаль районының 1 район туган якны өйрәнү музеен һәм туган якны өйрәнү музееның структур бүлекчәсен: Өбрә авылындагы Салих Сәйдәшев музеен үз эченә ала.

Биектау муниципаль районы район туган якны өйрәнү музеенда 1685 саклау берәмлеге саклана. Туган якны өйрәнү музеенең бүлекчәсендә Салих Сәйдәшев музеенда 667 саклау берәмлеге саклана.

Музейларга килүчеләрнең төп төркеме булып балалар аудиториясе, яшьләр, килүчеләрнең ташламалы төркеме (пенсионерлар, инвалидлар һ.б.), гаилә аудиториясе тора. Бүгенге көндә музейлар тарафыннан эшләп чыгарыла торган программалар һәм акцияләр нәкъ менә әлеге максатчан төркемнәргә юнәлдерелгән.

Район халкының мәдәни кыйммәтләрен күрә алу мөмкинлеге музейлар тарафыннан күргәзмәләр уздыру юлы белән генә түгел, ә күчерелеп йөртелә торган күргәзмәләр, массалы чаралар уздыргандагы күргәзмәләр, ТР музее белән бергә оештырыла торган күргәзмәләр оештыру кебек эш формалары белән дә тормышка ашырыла. Музей әйберләрен актив күрсәтүдә катнаша торган әйберләрнең чагыштырма авырлыгы 75 процент.

Музейларның базаларының матди-техник үсешен хәл итүне таләп итә торган музей эшчәнлегенең проблемалары:

мәдәни-белем бирү, фәнни-мәгърифәт максатларында барлык Музей фондын пассив куллану;

дәүләт музейларының кирәгенчә мәгълүматлаштырылмавы;

инфраструктура начар үсеш алганга мәдәни туризмның җитәрлек үсеш алмавы.

II. Ярдәмче программаның максаты, бурычлары, аны тормышка ашыруның сроклары һәм ахыргы нәтиҗәләре тасвирламасы

Ярдәмче программаның максаты булып җәмгыять үсешенең мөһим ресурсы буларак алар тарафыннан социаль мәдәни функцияләрне тормышка ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү санала.

Әлеге максатны тормышка ашыру өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

1. Музей фондларының дәүләт өлешен саклау, өйрәнү һәм комплектлау.
2. Музей фондларының дәүләт өлешен популярлаштыру.
3. Музейлар тарафыннан мәдәни һәм мәгърифәт, белем бирү эшчәнлеген тормышка ашыру.
4. Музейларны мәгълүматлаштыру.

Ярдәмче программаны тормышка ашыру сроклары - 2019-2021 еллар.

Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында булалар һәм билгеле финанс елга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы бюджетын төзегәндә ел саен тәгаенләнергә тиешле.

Биектау туган якны өйрәнү музее эшчәнлеге район музейларына агын да активрак рәвештә яшьләрне, мәктәп укучыларын, район халкын җәлеп итүгә булышлык итүче район халкына рухи һәм патриотик тәрбия бирүгә, бигрәк тә үсеп килүче буынга, яңа экспозицияләрне оештыру һәм булганнарын яңартуга, яңа мәдәни-белем бирү чараларын эшләүгә юнәлдерелгән.

<u>2021 елның 1 гыйнварына Биектау туган якны өйрәнү музее эшчәнлеге күрсәткечләре</u>

	«Биектау туган якны өйрәнү музее» МБУ	«Биектау туган якны өйрәнү музее» МБУнең С.Сәйдәшев музее филиалы
Килүчеләр саны	2750	1011
Экскурсияләр	65	29
Лекцияләр	4	2
Күргәзмәләр	9	4
Массакүләм чаралар	10	14
Белем бирү программалары саны	4	2
Төп фонд	1005	367
Фәнни-ярдәмче фонд	680	300
Төп фондка кертемнәр	50	37
Фәнни-ярдәмче фондка кертемнәр	10	0

Музей эше үсешенә юнәлдерелгән чаралар:

Т/б №	Программа чараларының исеме	Финанслау чыганаклары	Финанслау күләме, мең сум.	Фаразланган финанслау күләме, мең сум.		
				2019 ел	2020 ел	2021ел
1	«Биектау туган якны өйрәнү музее» МБУ һәм С.Сәйдәшев музее базасында	Җирле бюджет	9629,5	3054,0	3379,6	3195,9
2	Экскурсияләр оештыру һәм уздыру	Җирле бюджет Бюджеттан тыш	26,3	10,0	6,3	10,0
	БАРЛЫГЫ:	Җирле бюджет Бюджетта	9629,5 26,3	3054,0 10,0	3379,6 6,3	3195,9 10,0

		н тыш				

«2019-2021 елларга клуб учреждениеләрен үстерү»
ярдәмче программасы

Паспорты

Муниципаль ярдәмче программаның исеме	«2019-2021 елларга клуб учреждениеләрен үстерү»
Муниципаль ярдәмче программаның максаты	Биектау муниципаль районы территориясендә бердәм мәдәни пространствоны булдыру һәм саклау; - мәдәният учреждениеләренең муниципаль берәмлекләрнең җирле үзидарә органнары, иҗтимагый берләшмәләр һәм оешмалар, мәгариф системасы учреждениеләре, массакүләм мәгълүмат чаралары, иҗади һәм дини оешмалар белән ведомствоара мөнәсәбәтләрен үстерү; - халыкта гражданлык бердәйлеге, әхлакый-рухи һәм толерантлык дөньяга карашларын формалаштыру буенча эшчәнлекне тормышка ашыру; - эш юнәлешләрен һәм формаларын камилләштерү; - мәдәни-ял итү учреждениеләрендә чараларның сыйфатын арттыру; КДУ учреждениеләрен методик һәм мәгълүмати тәэмин итү.
Муниципаль ярдәмче программаның бурычлары	Биектау муниципаль районы тарихи-мәдәни мирасын саклау, мәдәниятен, сәнгатен үстерү һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру. План нигезендә программалы массакүләм һәм бәйрәм мәдәни-массакүләм чаралары уздыру. Мәдәни-ял итү чаралары катнашучыларының саны арттыру. Халыкта гражданлык бердәйлеген формалаштыручы, иҗади потенциалны ачучы, толерантлыкны тәрбияләүче, этникара һәм конфессиара мөнәсәбәтләр мәдәниятен тәэмин итүче “Мәдәният” өлкәсендә системаны үстерү һәм модернизацияләү.
Муниципаль ярдәмче программаның муниципаль	«Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУ

заказчысы	
Муниципаль ярдәмче программаны эшләүче	Биектау районы муниципаль районы «Үзәкләштерелгән системаның үзәк мәдәният йорты» МБУ
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары	2019-2021 еллар.
Муниципаль ярдәмче программаны тормышка ашыруның планлаштырылган нәтиҗәләре	Төрле дәрәҗәдәге конкурс, фестивальләрдә катнашкан катнашучыларның саны арту; Клуб берләшмәләре катнашучылары алган дипломнар, премияләр саны арту; Программалы массакүләм һәм мәдәни-масса чарарлары катнашучыларының өлеше арту; Үзешчән иҗади клуб берләшмәләре һәм аларда катнашучылар саны арту; Түләүле нигездә чаралар саны арту.

I. Ярдәмче программаны тормышка ашыру өлкәсенә, шул исәптән чишелешенә ул юнәлдерелгән мәсьәләләргә гомуми характеристика

Җәмгыять үсешенең хәзерге заман этабының бер үзенчәлеге булып кешеләрнең рухи тормышын оештыручы факторларның берсе буларак мәдәниятнең социаль роле үсү тора. Шул ук вакытта мәдәният кешелекнең рухи тәҗрибәсе булып кына түгел, ә һәрбер кешенең иҗатка сәләтен формалаштыручы, кешелек яшәешенә нигез салучы, цивилизацияле тормыш кыйммәтләре һәм формаларын саклау сәләте буларак та алга чыга. Җәмгыятьнең мәдәни үсешенең кирәкле критерие булып кешенең иҗади көчләре, сәләтләре һәм талантлары барлыкка килүе һәм үсеше өчен кирәкле шартлар булуы тора. Халыкның тормыш сыйфатын тәшкил итүче мәдәни яхшыртуга юнәлдерелгән мәсьәләләрне хәл итү җирле үзидарә органнарының мәдәният өлкәсендәге вәкаләтләрен тормышка ашырып ачыклана һәм әлеге мәсьәләләрне программа-максат методлары нигезендә хәл итәргә кирәк. Муниципаль ярдәмче программаны тормышка ашыру мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгытуга юнәлдерелгән – бу заманча шартларда Биектау муниципаль районының социаль-икътисади үсешендә мәдәниятне иң мөһим ресурсларның берсе дип тануны билгеләүче конкрет адымнар.

Ярдәмче программа чараларын тормышка ашыру мәдәният эшчәнлегенең барлык субъектлары катнашында социаль мөһим максатларга ирешергә мөмкинлек бирәчәк, бюджет чараларын нәтиҗәле тотуны тәэмин итәчәк һәм түбәндәгеләргә булышлык итәчәк:

1.Мәдәният, сәнгать үсеше өчен шартлар тудыру һәм тарихи-мәдәни мирасны саклап калу һәм популярлаштыру.

2.План нигезендә программалы массакүләм һәм бәйрәм мәдәни-массакүләм чаралар уздыру.

ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММА ЧАРАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ

1. Мәдәният-ял итү юнәлешендәге системаны модернизацияләү.

Әлеге процессны камилләштерү буенча чаралар системасы күз алдында тота:

- хәзерге заман этабында клуб, китапханә, музей системасында халык белән эшләү буенча өстенлекле юнәлешләрне билгеләү;
- инновацион формалар һәм методларны үстерү;
- районның муниципаль берәмлекләре белән үзара мөнәсәбәтне тәэмин итү; - мәдәни-ял итү чараларын популярлаштыру.

Мәдәният-ял итү учреждениеләрендә мәгълүмати, фәнни-теоретик һәм методик тәэмин итү.

- "Мәдәният" өлкәсендә программа һәм методикалар комплексын эшләү;
- балаларда, яшүсмерләрдә һәм яшьләрдә патриотик тәрбия формалары, методлары һәм чараларын эшләп чыгару;
- районының социаль-икътисади үсешендә мәдәният учреждениеләренең киң куллануга күбрәк шартлар тудыру;
- иҗади потенциал үсешенә булышлык итү.

Район клуб учреждениеләренең эш юнәлешләре:

- яшүсмерләргә һәм яшьләргә хәрби-патриотик тәрбия ;
- сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау;
- яшьләрне районның мәдәни тормышында катнашуга кертеп җибәрү;
- мәдәни-тарихи мирасны саклау һәм пропаганда уздыру;
- традицион халык мәдәнияте нигезендә рухилык, гражданлык һәм патриотизм тәрбияләү.

Район клуб учреждениеләре үсеше өлкәсендә Программаның төп бурычлары:

Клуб учреждениеләренең төп эшчәнлеге халыкның төрле катламының ял итүен оештыруга юнәлгән, шул исәптән массакүләм чаралар уздыру, концерт һәм конкурс прораммалары, бәйрәмнәр, театральләштерелгән тамашалар, тематик кичәләр, клуб берләшмәләренең эшен оештыру, Россиякүләм, төбәк, өлкә, зона һәм район смотрконкурсларында һәм фестивальләрендә катнашуга юнәлдерелгән. Район территориясендә халыкның традицион мәдәниятенә ярдәм итү һәм үстерү. Район клуб учреждениеләре эшчәнлегенә, "халык" исеме бирелгән коллективларга ярдәм итү, мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә халыкка сыйфатлы хезмәт күрсәтүне оештыру, мәдәнимәгълүмати пространствоны үстерү. Мәдәни-ял итү эшчәнлеге белгечләренең квалификациясен арттыру.

.

Куелган бурычларны тормышка ашыру өчен шартлар белән тәэмин итү түбәндәге чараларны тормышка ашыруны күз алдында тота:

т/б №	Программа чараларының исеме	Финанслау чыганаклары	Финанслау күләме барлыгы мең сум	Фаразлаган финанслау күләме мең сум		
				2019 ел	2020 ел	2021 ел
1.	Район халкына социаль-мәдәни, мәгърифәт, күңел ачу характерындагы төрле хезмәтләр күрсәтү, сәнгать иҗаты белән шөгыльләнү өчен шартлар тудыру	Җирле бюджет Бюджеттан тыш	242705,4 1137,0	81297,1 422,0	82757,0 293,0	78651,3 422,0
2.	«Созвездие-Йолдызлык» яшьләр эстрада сәнгате фестивален уздыру	Җирле бюджет	1139,4	450,0	239,4	450,0
3.	Мәдәният һәм сәнгать учреждениеләре өчен яңа җиһазлар һәм инвентарь сатып алу һәм кертү	Җирле бюджет	4384,6	2000,0	384,6	2000,0
4.	Сәхнә костюмнары алу, тегү	Җирле бюджет РФ бюджеты	2800,0	1000,0	800,0	1000,0
5.	Тематик баннерлар, стендлар эшләү	Җирле бюджет	342,0	150,0	42,0	150,0
	БАРЛЫГЫ:	Җирле бюджет Бюджеттан тыш	251371,4 1137,0	84897,1 422,0	84223,0 293,0	82251,3 422,0

«Өстәмә белем бирүне тәэмин итү» Ярдәмче программасы
Программаның паспорты

Программаның исеме	2019-2021 елларга Өстәмә белем бирүне тәэмин итү (алга таба – Ярдәмче программа)
Ярдәмче программаның заказчысы	«Биектау муниципаль районы башкарма комитеты» МКУ

Ярдәмче программаны төп эшләүче	ТР Биектау муниципаль районы «Салих Сәйдәшев исемендәге сәнгать мәктәбе» өстәмә белем бирү МБУ
Ярдәмче программаның максаты	Федераль дәүләт таләпләренә нигезендә сәнгати-эстетик юнәлешле өстәмә белем бирүнең комплекслы үстерү.
Ярдәмче программаның бурычлары	1.Халыкның заманча ихтыяҗлары нигезендә мәктәптә яңа бүлекләр һәм белгечлекләр ачу һәм үстерү. 2.Музыкаль белемнең популярлыгын һәм сорау булуын истә тотып, укучылар һәм укытучыларның контингентын арттыру. 3.Федераль дәүләт таләпләренә туры килгән һөнәр алды программаларын кертү. 4.Укучыларның музыкаль-эстетик тәрбиясен тагын да күбрәк популярлаштыру. 5.Мәктәп тарафыннан тагын да киңрәк мәдәни, фәнни-агарту, белем бирү эшчәнлеген җәелдерүне тормышка ашыру. 6.Район ихтыяҗларын канәгатьләндерү өчен мәктәпне тәмамлаучыларның һөнәри ориентациясе.
Ярдәмче программаны тормышка ашыруның сроклары һәм этаплары	2019-2021 еллар
Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре, елларга бүлеп	Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында булалар һәм билгеле финанс елга Биектау муниципаль районы бюджетын төзегәндә ел саен тәгаенләнергә тиешле.
Ярдәмче программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтиҗәләре (нәтиҗәләрне	Ярдәмче программа чараларын тормышка ашыру 2021 елга түбәндәгеләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк: - мәктәпнең ихтыяҗ булган яңа бүлекләре һәм белгечлекләре; - мәктәп педагогларының квалификациясен арттыру; - мәдәни һәм педагогик тәҗрибә белән алмашу; - мәктәпнең методик эшләре (конференция, мастер-класс һ.б.); - конкурс, концерт һәм фестиваль эшчәнлегендә

бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет эффективлыгы күрсәткечләре	катнашу; - район халкының күпчелек өлешен сәнгатькә тарту һәм җәлеп итү.

2021 елның 1 гыйнварына мәктәптә 609 кеше белем ала.

Укыту 12 белгечлек буенча алып барыла:

- фортепиано 144 (32,1 %)
- халык уен кораллары (баян, аккордеон, думбра, балалайка, гитара)- 108 (24,1 %)
- кыллы-смычоклы (скрипка) – 31 (6,9%)
- сәнгать - 43 (9,5%)
- хореография - 92 (20,5%)
- вокал - 12 (2,6%)
- өреп уйнала торган инструментлар (курай, саксафон) - 15 (4,3%)

2020 елның сентябреннән тавыш режиссурасы белгечлеге ачылды. Район халкында зур ихтыяҗ булу сәбәпле сәнгать мәктәбенең сәнгать, хореография, вокаль бүлекләре киңәйтелде.

Мәктәп укытучылары контингенты 50 кеше, аларның 27се югары квалификация категориясенә, 19ы- беренче категориягә ия. 1 педагог Россия Федерациясенең атказанган мәдәният хезмәткәре исеменә, 6 педагог – Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре исеменә, 3 укытучы күкрәк билгесе белән бүләкләнгән, 1 педагог педагогия фәннәре кандидаты гыйльми дәрәҗәсенә ия.

Сәнгать мәктәбе укучылары һәм педагоглары Халыкара, Россиякүләм, өлкә, зона, районара һәм район чараларында, конкурсларында, фестивальләрендә катнашалар: төрде дәрәҗәдәге чараларда һәм конкурсларда катнашкан балалар саны – 92%, алар арасыннан халыкара, россиякүләм һәм республика дәрәҗәсендәге җиңүчеләр һәм призлы урын алучылар – 83%.

Укытучыларның һөнәри осталыгын күтәрү буенча системалы эш алып барыла: ачык дәресләр үткәрелә, республика һәм район дәрәҗәсендә мастер-класслар оештырыла, сәнгать мәктәбе базасында республика семинарлары үткәрелә.

Программа кысаларында хәл ителә торган бурычларга керәләр:

- музыкаль белем бирүне популярлаштыру;
- сәләтле балаларны ачыклау һәм үстерү булдыру һәм аларның киләчәктәге һөнәри ориентациясе өчен шартлар тудыру;
- балалар һәм яшүсмерләргә музыкаль белем алу өчен шартлар тудыру;
- фестиваль, конкурс, күргәзмәләрдә катнашу, һөнәри һәм башкару осталыгын арттыру максатларыннан мастер-класслар, фәнни-практик конференцияләр оештыру һәм уздыру.

Программа буенча чаралар районда мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә белем бирү системасын саклау һәм үстерүгә юнәлдерелгән:

№	Программа чараларының исеме	Финанслау чыганаклары	Финанслау күләме, мең сум.	Фаразланган финанслау күләме, мең сум		
				2019 ел	2020 ел	2021 ел
1.	Балалар һәм яшүсмерләргә музыкаль белем алу өчен шартлар тудыру	Җирле бюджет Бюджеттан тыш	95828,8 1604,9	30134,0	34966,7 1234,1	30728,1 370,8
2.	Районкүләм һәм районара балалар башкаруында түбәндәге номинацияләрдә конкурс-фестивальләр уздыру: - фортепиано; - халык уен кораллары; -вокал; -хореография; -рәсем сәнгате	Бюджеттан тыш	224,5	82,0	60,5	82,0
3.	Казан консерваториясе, Казан музыка училищесы укытучыларының мастер-классларын оештыру һәм уздыру, төбәк, районкүләм фәнни-практик конференцияләр уздыру.	Бюджеттан тыш	149,0	74,5		74,5
4.	Предмет-цикл комиссияләре эше	Бюджеттан тыш	159,2	79,6		79,6
5.	Концертлар оештыру һәм уздыру	Бюджеттан тыш	28,8	14,4		14,4
6.	Укытучыларның квалификацияләрен үстерү һәм яңадан әзерләү	Бюджеттан тыш	69,1	31,8	5,5	31,8
7.	Күргәзмә залларын, музей, театрларны карауны оештыру	Бюджеттан тыш	31,8	15,9		15,9
8.	Мәдәният һәм сәнгать учреждениеләре өчен музыкаль инструментлар алу һәм ремонтлау	Бюджеттан тыш	844,1	301,2	241,7	301,2
9.	Методик, фәнни һәм нота әдәбиятын алу, фонотеканы аудио һәм видео кулланмалар белән	Бюджеттан тыш	63,6	31,8		31,8

	тулыландыру					
	БАРЛЫГЫ:	Җирле бюджет Бюджеттан тыш	95828,8 3175,0	30134,0 631,2	34966,7 1541,8	30728,1 1002,0

«Өлкә белән муниципаль идарә итү системасын үстерү» ярдәмче программасы

«Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУсенең Мәдәният бүлеге» МКУ үзәкләштерелгән бухгалтериясе түбәндәге максатларны тормышка ашыру өчен оештырылган:

- бюджет чараларын тулаем һәм нәтиҗәле итеп куллануга ирешү;
- бухгалтер исәп-хисабының бердәм хокукый һәм методологик нигезләре буенча хисапны алып бару;
- хезмәт күрсәтелүче учреждениеләр эшчәнлеге турында тулы һәм дөреслеккә туры килә торган хисапны формалаштыру.

Өлкә белән муниципаль идарә итү системасы үсешенә юнәлдерелгән чаралар:

т/б №	Программа чараларының исеме	Финанслау чыганаклары	Финанслау күләме, мең сум.	Фаразланган финанслау күләме, мең сум		
				2019 ел	2020 ел	2021ел
1	Өлкә белән муниципаль идарә итү системасын үстерү	Җирле бюджет	4517,7	1359,6	1620,7	1537,4

Мәдәният учреждениеләренең матди-техник базаларын ныгыту

Район мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгыту буенча килеп туган хәлгә анализ:

- 10 % мәдәният учреждениесенә капиталь төзекләндерү таләп ителә;
- мәдәният учреждениеләренең биналарына ремонт таләп ителә;
- мәдәният учреждениеләренең кирәкле дәрәҗәдә музыка җиһазлары белән җмһазландырылмавы.

Мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгыту өлкәсендә Программаның төп бурычлары булып тора:

- авыл мәдәният йортларының эчке биналарының ремонты, клуб биналарының түбәләре ремонты авыл җирлекләре белән килешү буенча;
- мәдәният учреждениеләрендә янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү;
- техник җиһазларны модернизацияләү, яктылык һәм тавыш - техника җиһазлары, музыка кораллары, китапханә һәм музей җиһазлары, компьютер техникасы, программа тәэмин итүен алу.

«Иреклеләр (волонтерлык) хәрәкәтен үстерү» ярдәмче программасы

Программаның паспорты

№	Ярдәмче программаның исеме	«Ирекләләр (волонтерлык) хәрәкәтен үстерү»
	Ярдәмче программаның заказчысы	«Биектау муниципаль районы башкарма комитеты» МКУ
	Ярдәмче программаны төп эшләүче	«Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» муниципаль казна учреждениесенең мәдәният бүлеге» муниципаль казна учреждениесе
	Ярдәмче программаның максаты	Биектау муниципаль районында ирекләләр (волонтерлык) хәрәкәтен үстерү өлкәсендә үзара хезмәттәшлекне камилләштерү, төрле яшьтәге гражданнарны ирекләләр (волонтерлык) эшчәнлегенә җәлеп итү.
	Ярдәмче программаның бурычлары	1. Биектау муниципаль районы территориясендә гамәлдә булган ирекләләр (волонтерлык) берләшмәләренә ярдәм итү һәм яңа ирекләләр (волонтерлык) берләшмәләре барлыкка килү өчен шартлар тудыру. 2. Район территориясендә ирекләләр (волонтерлык) эшчәнлеге инфраструктурасын булдыру. 3. Ирекле эшчәнлек мөмкинлекләре турында киң мәгълүмат бирү, ирекләләр (волонтерлык) хәрәкәтенә халыкны актив катнашуга җәлеп итү. 4. Волонтерларның эшчәнлек төрләре һәм алар үткәрә торган чараларның сыйфаты буенча әзерлек дәрәҗәсен күтәрү. 5. Ирекләләр (волонтерлык) хәрәкәте активистларын матди булмаган стимуллаштыру ысулларын эшләү. 6. Ирекләләр (волонтерлык) берләшмәләренең һәм ирекләләрнең (волонтерларның) социаль бурычларны хәл итүдә катнашуына ихтыяҗны тәэмин итә торган шартлар тудыру.
	Ярдәмче программаны тормышка ашыруның сроклары һәм этаплары	2021ел
	Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре, еллар буенча бүлеп	-
	Ярдәмче программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның	Биектау муниципаль районының ирекләләр (волонтерлык) берләшмәләре эшчәнлегенең нәтиҗәлелеге арту;

	көтелгән ахыргы нәтиҗәләре (нәтиҗәләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет эффективлыгы күрсәткечләре	Ирекләләр (волонтерлык) берләшмәләренә җәлеп ителгән яшь кешеләр санын арттыру; социаль куркыныч формаль булмаган оешмаларга җәлеп ителгән яшьләр саны киму

I. Гомуми нигезләмәләр

«Ирекләләр (волонтерлык) хәрәкәтен үстерү» ярдәмче программасы Биектау муниципаль районында 2021 елга Биектау муниципаль районы территориясендә эш алып баручы ирекләләр (волонтерлык) берләшмәләре эшчәнлегенә ярдәмгә юнәлтелгән.

Ирекләләр (волонтерлык) эшчәнлеге һәм халыкның, бигрәк тә яшьләрнең активлыгы җәмгыятьнең мәгариф, мәдәният, спорт, яшьләр сәясәте, сәнгать, сәламәтлек саклау, әйләнә-тирә мохитне саклау кебек өлкәләрдә социаль үсешенең мөһим факторлары булып тора. Яшьләрнең иҗади инициативасына һәм социаль иҗатына киң мөмкинлекләр бирә торган әлеге эшчәнлек даирәсе яшь кешенең актив гражданлык позициясен һәм социаль җаваплылыгын тәрбияләү максатларына ирешүгә зур өлеш кертә.

Ирекләләр (волонтерлык) эшчәнлеге белән шөгыльләнү кеше кыйммәтләрен сакларга һәм ныгытырга мөмкинлек бирә, шәхси үсешкә һәм социаль элемтәләрне үстерүгә ярдәм итә. Ирекләлек белән актив шөгыльләнүче яшьләр чаралар һәм акцияләр оештыру, халыкның төрле категорияләре белән аралашу күнекмәләрен һәм осталыкларын ала, бу аларны хезмәт базарында конкуренциягә сәләтлерәк итә.

2. Программаның норматив-хокукый тәэмин ителеше

1. Россия Федерациясе Конституциясе.

2. «Хәйрия эшчәнлеге һәм ирекләләр (волонтерлык) турында» 1995елның 11 августындагы 135-ФЗ номерлы Федераль закон (21.03.2002 N 31-ФЗ, 25.07.2002 N 112-ФЗ, от 04.07.2003 N 94-ФЗ, 22.08.2004 N 122-ФЗ, 30.12.2006 N 276-ФЗ, 30.12.2008 N 309-ФЗ, 23.12.2010 N 383-ФЗ, 05.05.2014 N 103-ФЗ, 05.02.2018 N 15-ФЗ, 18.12.2018 N 469-ФЗ, 31.07.2020 N 282-ФЗ Федераль законнар редакциясендә)

3. 1995елның 14 апрелендәге Иҗтимагый берләшмәләр турында Федераль закон. (23.07.2008 №160-ФЗ Федераль закон редакциясендә)

4. Татарстан Республикасы Конституциясе.

5. «Ирекләләр (волонтерлык) өлкәсендә аерым мәсьәләләрне җайга салу турында һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2018 елның 30 июнендәге 48-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы

6. «Татарстан Республикасында яшьләр һәм дәүләт яшьләр сәясәте турында» 1993 елның 19 октябрендәге 1983-XII номерлы Татарстан Республикасы Законы (26.05.2005 N 73-ТРЗ, 22.06.2009 N 20-ТРЗ, 15.06.2012 N 39-ТРЗ, 11.04.2013 N 26-ТРЗ, 20.01.2014 N 5-ТРЗ, 09.07.2016 N 55-ТРЗ, 05.04.2017 N 17-ТРЗ, 30.06.2018 N 48-ТРЗ ТР Законнары редакциясендә)

3. Эшнең төп юнәлешләре:

- халыкның социаль якланмаган катламнарына, авыр тормыш хәленә эләккән кешеләргә ярдәм итү;

-балаларда һәм яшьләрдә билгеле бер социаль һөнәри позиция һәм җаваплылык формалаштыру (яшь кешеләр социаль һәм һөнәри үз-үзеңне тоту ысулларын, шулай ук эшчәнлекнең социаль һәм һөнәри төрләрен үзләштерә);

- сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру һәм физик культура һәм спорт белән шөгыльләнүне пропагандалау;

- социаль тискәре күренешләрне профилактикалау (наркомания, алкоголизм, тәмәке тарту);

- мәдәниятара диалогны популярлаштыру һәм милләтара конфликтларны профилактикалау;

- эре мәдәни, спорт һәм башка социаль әһәмиятле чараларны оештыруда һәм уздыруда ярдәм итү;

- гражданнарны экологик тәрбияләүгә һәм әйләнә-тирә мохитне яклау эшләрен оештыруга ярдәм итү (урманнарны һәм сулыкларны чистарту, агач утырту);

- ирекле кан донорлыгына булышлык күрсәтү;

- башка ирекле инициативаларны үстерүгә ярдәм итү.

4. Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтиҗәләре

Ирeклеләр (волонтерлык) эшчәнлеге нәтиҗәлелегенең төп критерие булып анда район гражданнары катнашу дәрәҗәсе, ирeклеләр хезмәтеннән файдаланучы оешмалар саны, шулай ук ирeклеләр (волонтерларның) дөньяга карашларында, билгеләнешләрендә һәм кыйммәтләрендә, иҗтимагый-әһәмиятле үз-үзләрен тотышында чагылучы тенденцияләр тора. Ирeклеләр (волонтерлык) эшчәнлеге үсешенең соңгы нәтиҗәсе булып җәмгыятьнең рухи һәм әхлакый потенциалын күтәрү, социаль проблемаларны хәл итүдә иҗтимагый оешмаларның роле көчәю, муниципаль хакимият органнары һәм коммерция, иҗтимагый оешмалар арасында партнерлык ныгу, җәмгыятьтә социаль һәм икътисадый тотрыклыкка ирешү торырга тиеш.